

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemški liberalci in njih zavetje.

Liberalcev so se ljudje že blizo povsodi najedli. To tudi drugače ni lahko mogoče, kajti tako slab gospodar ni iz lahka kdo, kakor je liberalci, če ima tuje premoženje v rokah, v časih pa tudi ne dela drugače s svojim premoženjem, toda tako se godi le pri nižjih liberalcih, pri tistih, ki so neumni dovolje, da se dajo drugim, višjim v službo. Ljudje so dosti dolgo verjeli njim na »lepo besedo«, ali nazadnje so vendar-le videli, da sledi za lepo besedo skorej vselej — grdo plačilo.

Ker možém, kar se jih zbira pod zastavo liberalizma, ne hodi za blagor ljudstva, ampak za to, da splezajo do oblasti in si potem polnije žepe svoje, niso izbirljivi pri svojih besedah ter imajo zmerom pri roki, na jeziku celo kopo prostosti, enakopravnosti, prosvete, omike... Ni čuda torej, če se omami tako ubogo ljudstvo ter teče za njimi, kakor ovce za ovnom, razloček je samo ta, da oven-liberalci ne pade iz lahka v brezno, pač pa zapelje svoje ovce va-nj, ali se zna, da še le potem, ko jih do dobra ostriže.

Prostosti liberalcev sadú — ni treba, da ga iščemo v dalji, kajti vidi se povsodi, na vseh straneh. Prostosti denarju? Njej sledijo visoke obresti, oderuštvo. Pri tem smo prišli v dobi liberalizma tako daleč, da je bilo potem celo postave treba, naj se vsaj nekaj zatara sad prostosti denarja. Prostost zemljišča? V tej prostosti so se razkosavala zemljišča tako dolgo, da so po nekaterih krajih še le samo kočarji, koder so bili poprej dobri kmetje — kočarji, ki imajo zemljišča za grob preveč, za življenje pa premalo. Prostost obrti? O tej prostosti vedó praviti naši obrtniki: krojači, čevljarji, mizarji... čudne reči, težko pa, če kje kedaj dobrih. Celo odvetniki ali »jezični dohtarji«, iz kraja stojé v prvi vrsti liberalcev, čutijo sad te prostosti, kajti po nekaterih mestih jih čepi toliko, da so si na poti in si ta ali uni ne »kuje cekinov v pravadah«, pač pa išče kruha pri

plačanih »ljudskih zastopih« in društvih, v katerih se »kaj zasluži«.

V obče smemo reči, da leži liberalizem sedaj že na tléh, to se pravi: njegovi nauki so taki, da jih razumni ljudje ne priznajo več za zdrave in če še kdo na-nje prisega, tak stori to iz drugih uzrokov, nikdar pa več, ker misli, da so pravi, ljudstvu in sploh državi na korist. In kak je ali kaki so ti uzroki? V prvi vrsti je to pri nas nemškutarija, v drugi pa železna srajca — navada. Da je po naših mestih in trgih še liberalcev, to pride iz tega, ker je vsak nemškutar liberalci in vsak liberalci nemškutar. Ti dve reči ste v tako ozki zvezi, da se ne daste ločiti in če vam kdo trdi, da je Slovenec pa pristavlja, da ni treba veliko dati na konservativce, duhovnike: verjamite, da govori iz njega — nemškutarija: slovenska surka ali sokoljevo pero na klobuku je pri njem šema, enaka tistej, ki se natika o pustu na lice. Kedar pa se doseže namen, sname se potlej šema z lica.

Eno torej, kar še drži pri nas liberalizem po konci, je nemškutarija, drugo pa je stara navada. Odkar živi parlamentarizem, to je ljudsko zastopstvo, ki se opira na razne volitve, stojé liberalci na vrhu; od Schmerlinga, ki je oče naše volilne postave, noter do grofa Taaffe — vse je delo liberalcev, ali je vsaj skazeno po njih. Kaj čuda tedaj, če vam ljudje mislijo, da mora tako biti ter se vse nabiti na liberalno kopito! Človek hodi tudi v tesnih čevljih iz navade, če mu tudi noga oteka. Zato se držé še slej ko prej tudi trezni možje liberalizma in vlada, naj pride, katera hoče, dobi taci mož polne uradnije in ne more torej naprej, če bi tudi rada pometla ali otrebila državo liberalnih smetij. Ne vem, če je bila vlada grofa Taaffe iz kraja že liberalna, kakor je sedaj, ali ko bi bila tudi po polnem konservativna, našla je po vseh uradih polno liberalcev. Ona torej pri najbolji volji ni mogla kazati konservatizma, ker so ji ga skazili po uradih.

Cerkvene zadeve.

Moč rožnega venca.

Naj mi bo dovoljeno, preč. g. urednik, v Vašem velečenjem listu nekoliko poročati o čudoviti moči rožnega venca, o tej lepi in krasni molitvi sv. kat. cerkve, ki je današnjim zlobnim časom, ko verska zavest čedalje bolj gineva, čednost se spodkopava, hudobija pa proslavlja, silno potrebna. In ravno to daja tudi povod sivolasemu starčku v Rimu, Leonu XIII., da ves čas svojega slavnega vladanja krepko povzdigujejo svoj višjepastirski glas, ter z apostolsko navdušenostjo vnemajo ves katoliški svet za pobožno gojitev rožnega venca preblazene D. Marije, da bi se po njeni priprošnji med kristijani pravo krščansko mišljenje in življenje zopet vzbudilo, sv. cerkvi pa zadobila mir in zmaga nad ljutimi sovražniki. In je mar ta višjepastirski glas, le glas vpijočega v puščavi? Nikakor ne, dragi bralec! Ljudstvo, ki še ima količkaj verskega čuta, zvesto spolnjuje ta ljubeznjivi očetovski opominj, da čedalje z večjo gorečnostjo opravlja to lepo Marijino molitev, z radostjo zabeležuje svoja imena v bratovsko knjigo sv. rožnega venca, se z veseljem udeležuje raznih rožnivenških pobožnostij ter vzlasti praznik rožnega venca, dan 2. oktobra prav svečano obhaja. Tudi mi smo letos, pri Sv. Benediktu v slov. goricah, ta praznik s toliko slovesnostjo in s tolikim veseljem praznovali, kakor še ga menda do zdaj Benediška fara ni obhajala. Že predvečer tega praznika, takoj popoldne vrelo je ljudstvo od vseh strani skupaj in proti 5. uri videl si dolgo vrsto pobožnih vernih s prav lepo podobo Matere božje v svoji sredini, med slovesnim zvonjenjem in pokanjem možnarjev ter mičnim prepevanjem nježnih Marijinih pesmij polagoma pomikati se proti farni cerkvi, ki je bila od zunaj z mlaji in venci prav lepo okrašena, pa tudi od znotraj ni manjkalo primerne kinča, katerega so priredili vrli mladeniči in pobožna dekleta omenjene fare. Že ta večer, posebno pa drugi dan, bila je cerkev skoraj neprenehoma natlačena, ogromno število pobožnih pristopilo je k mizi Gospodovi, k čemur so pripomogli v svoji znani pastirski gorečnosti vedno nam dragi in ljubi duhovni bratje iz sosednjih župnij, mogočno se je po cerkvi razlegalo lepo vbrano petje pobožnih pevcev, na slehernem obrazu bralo se je veliko veselje in nepopisljiva radost. Kaj pa se je godilo? Komu je veljala ta slovesnost? Materi božji, kraljici sv. rožnega venca, kar ti je že napis pred velikimi vrati naznanjal: Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas! Ta dan se je namreč v naši farni cerkvi pri novem Marijinem oltarju, katerega je priskrbel obče znani podobar slov. goric L. Perko, uvedla glavna bratovščina sv. rožnega venca blažene D. Marije, ki ima sledeče tri imenitne namene: 1. Da kraljico sv. rožnega venca prav pobožno častimo; saj se ima vsakdo izmed nas tej ljubi Materi zahvaljevati za mnoge dobrote in milosti, katere je po njeni priprošnji že prijel, ali prositi za nove, ki še mu bodo v prihodnje potrebne. 2. Drugi namen je, da z lepim kršč. življenjem eden drugega unemamo za pravo pobožnost in svetost, ter se v čednosti čedalje bolj utrdimo. 3. Tretji namen pa, da gojimo pravo bratovsko ljubezen med seboj, ker se vsi udje smatrajo kot posebne otroke Marijine in brate v Kristusu, ki se nad vse trudijo po marljivem doprinasanju duhovnih in telesnih del usmiljenja, eden drugemu v nebesa pomagati. Sleherni ud te bratovščine moli vsaki teden za-se celi rožni venec, in vsi udje so, kakor jedna velika duhovna roža, katere prijeten duh se vzdiga tje pred tron Marijin, ter to dobro mater tako rekoč sili svojim otročičem v vsakdanjih duševnih in telesnih potrebah pomagati.

Gospodarske stvari.

Nekaj o pogozdovanji hoste.

Gozd, imeniten za vsak kraj iz zdravilnih razlogov, važen zanj kot vpliven faktor v lepoti in krasoti njegove narave, ima za našega kmeta posebno važnost v materijelnem oziru. A če hočeš gozd si izkoristiti, moraš ga tudi primerno gojiti in trebiti. Vendar nahajamo v naših gozdih prav pogostoma žalostno prikazen, da je cela odgoja dreves pomanjkljiva, da na jednom hektaru (1 hektar ima 10.000 m²) životari po več tisoč rastlin in dreves, veliko se ve, da suhih in polomljenih, veliko tudi takih, ki so ravno na tem, da se posušijo. Umevno je, da tako zanemarjen gozd ne bode posestniku v toliko korist, kakor gozd pravilno gojen — dobra odgoja je tukaj pogoj, brez katerega ni upanja na znaten dobiček.

Motrimo gozd, ki se je sam zasadil brez urejevalne in zanj toliko, potrebne človeške roke! V njegovi mladosti zapazimo, da se drevesca kar jedno drugega tiščijo in jih je včasih po stotisoč na jednom hektaru vzrastlo; in čim starejša in obširnejša postajajo, tem večja je tudi gnječa. Kaj pa je posledica tega? Nejednako razvijanje raznih dreves: Nekatera vzrastejo visoko ter hrepenijo navzgor, kjer imajo potrebnega zraka in luči dovolj, druga pa, koja nimajo neobhodnih pogojev svoje eksistence, zaostanejo za njimi vedno majhna. Taka nezdrava drevesca, katerim slednjič celo prostora in zraka ne dostaje, razvijajo se nepravilno, ubožno in so, ker vendar le dolgo životarijo in tudi na razvijanje svojih sosedov slabo vplivajo, gozdu na kvar. Nasvetovati je tedaj, taka drevesca, katera je narava sama obsodila na počasno smrt in niso za nas posebne porabnosti, pravočasno iztrebiti ter tako naravo in njen smoter podpirati. Poseben čas zaznamovati, kateri je najbolj prikladen takemu trebljenju in čiščenju, je težko, ker je odvisen od lesa samega in njegovih posebnosti, od zemlje, na kateri drevesa rastejo, od ozračja, ako je vlažno ali ne, od klimatičnih in temperaturnih odnošajev. V obče si zapomnimo: s trebljenjem začnemo tedaj, ko imajo debla, potrebljena in prereditelna, moči dovolj, ubraniti se atmosferskim vplivom — tedaj v času, ko že začnejo spodnje svoje vejice izgubljati in ter sama se čistiti. To delo naj se potem ponavlja, kolikorkrat je mogoče — tolikokrat vsaj, da se vsaka neredna rast in vsako nepravilno razvijanje zatre. Vendar nočemo nikakor s tem trditi, da se na popolnoma mladih drevescih tako čiščenje sme vršiti, ne, priporočati je celo, posebno ako se zajedavke zelo razraščajo in se je bati, da mlada, nežna drevesca zadušijo; v tem slučaju se morajo take škodljive rastline naenkrat in brez usmiljenja izsekati. Tak izsek naj se čez leta ponovi, in sicer vsakokrat, kadar se zajedavke zopet prikažejo: čeravno nam je to hipno na kvar in se momentani dobiček zatre, je vendar škoda, ki se je z njim zabranila, veliko večja. Tudi pravi čas ponovljenja trebitve je težko nasvetovati, ker je potreba zopetnega čiščenja odvisna od učinkov prvega. V obče naj se trebljenje ponovi, ako se je znatno število nezdravih in hirajočih dreves zopet pojavilo. In da še dam kak praktičen navod, uči nas skušnja, da se trebljenje, ponovljeno čez 15 ali 20 let, najbolje obnese.

Kar se načina in intenzivnosti trebljenja dostaje, ne moremo nič tehtnega, v obče veljavnega navesti, kar bi naj bilo v obče naše vodilo. Trebimo lahko globoko in obsežno, z drevesci, ki so popolnoma zatrti ali nernaravno hirajoča, potrebimo lahko tudi taka, koja nosijo zvnanji znak še le početega notranjega hiranja ali pa so tako velika vzrasla, da so svojim manjšim sosedom na kvar, ali mi trebimo, skrbno in varčno, le tista dre-

vesa, katera so že popolnoma izmrla, ali koja bode. ta neprijetna usoda kmalu zadela. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 5. novembra na Ponikvi. Dne 7. novembra pri Sv. Vidu nižje Ptuja, v Št. Janži pri Arveži, v Lembergu, pri Sv. Lenartu v slov. gor., v Mariboru, v Brežicah, pri Novi cerkvi, na Rečici in v Selnici ob Dravi. Dne 8. novembra pri Sv. Petru v Radgoni. Dne 10. novembra v Šmartinu pod Vurberkom. Dne 11. novembra v Ormoži, v Lipnici, na Malih Rodnah pri Sv. Križi, v Marenbergu, na Paki, v Šmartinu pri Slov. Gradci, v Oplotnici, v Sromljah in v Laškem trgu.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Zborovanje cerkvene družbe in bralnega društva.) [Konec.] G. župnik je na to možem razlagal, kako je napravil pretečeno leto iz vinskih tropin prav dobro in zdravo pijačo; vsak vinogradnik si lahko sam tudi z majhnimi stroški napravi tega, »petijotizovanega« vina. Lani so mnogoteri mislili, ko so to vino poskušali, da ne bo prestalo poletne vročine. Pa zgodilo se je ravno nasprotno: med tem, ko je mnogim vinorejcem kislec zavrel, je ostalo to iz tropin napravljeno vino čvrsto in okusno, česar so se zborovalci sami prepričali, ko njim govornik poda v pokušnjo liter tega lanskega vina. Tudi letos hoče narediti govornik vsaj kakšne štiri polovnjake tega izvrstnega vina, kar bo toliko ceneje, ker zaradi velike grozdne sladkobe ne bo treba toliko sladkorja pridjati, kakor pretečeno leto. — Predsednik še omenja potem, da ga je vsako leto srce bolelo, ko je videl v pozni jeseni, koliko borovnic (ali črnice) po naših gozdih konec vzame. Bog nam jih ponuja v porabo, mi jih pa puščamo v nemar. Po drugih deželah že dolgo, dolgo časa iz teh jagod pridelujejo kaj okusno in zdravilno pijačo. Tudi tega »borovničarja« jim da govornik en liter pokusiti ter jim razloži, kako si ga morejo sami pripraviti. Letos je to že prepozno, toda petijotizovano vino iz tropin so sklenili mnogoteri napraviti. Nato se poda vsa družba v župnijsko dvorišče, kamor se je pripeljala domača krava. G. Jelovšek je navzočim praktično pokazal, kako naj ravnajo z živino, kedar se detelje preobije ter jo napihuje. Ni treba zabosti živinčeta v trebuh, ne vlivati mu kakšnega olja ali kaj enacega; ne potrebuje se nikakšna cev; prav priprosto ravnanje reši živinče smrtne nevarnosti. Navzoči so obžalovali, da niso že poprej znali za ta lahek pripomoček proti napihovanju; mnogotero škodo pri živini bi bili zabranili. — Vsi navzoči so bili hvaležni za podane podučne govore pa tudi bralnemu društvu, ki je oskrbelo to podučno zborovanje. —č—

Iz Vojnika. (Zborovanje.) Katoliško slovensko politično društvo »Edinost« imelo je 16. t. m. vesel dan za družabnike. Zato se je pa tudi zbralo precej zavednih mož, v velikem številu posestnikov iz domače fare, kakor tudi posebno iz Novocerkovške. In kako tudi nebi, saj se dela za njihovo korist, za njih omiko! Gosp. deželni in okrajni živinozdravnik M. Jelovšek govoril je o živinoreji, katera je prvo premoženje za kmeta, da bi le vedel z njim vedno prav ravnati. Zato je treba pouka. In tega so željni vsi, kar je kazala pazljivost, s katero so gosp. govornika poslušali. Le ena želja je bila, da bi zopet kmalu gospod prišel in še nam kaj o živinoreji povedal. Hvala Vam za trud in pouk in bodi še drugikrat prošeni! Hvala tudi vsem častitim gostom iz Konjic, Žavca, Šmartna, Št. Jurija. Da se je o narodnosti naši tudi govorilo in navduševalo, umeje se

samo ob sebi. Ker pa ne moremo se vedno shajati, dobro bi bilo, da se vresničijo kmalu besede predsednikove v časnikih, kakor je rekel. Zakaj časnike treba, da bere, se ve, da dobre, zdaj tudi kmet in rokodelc. Ali šteti za-nje je težko, že samo eden velja n. pr. »Slov. Gosp.« 2 gld. 50 kr. Pa društvo »Edinost« bo skrbelo, ako slušajo udje predsednika, da bo vsak ud nekoliko krajcarjev na leto bral poštene časnike in knjige, če le tako storé, kakor jim je rekel na shodu. Zato zberite se! — Omeniti mi je brzjava, ki nam je prišel iz Šoštanja od tamošnje čast. duhovščine: Vse za vero, dom, cesarja! Bliža, ne že je čas, da zmirom bolj in povsod povdarjamo to načelo in kdor ga ne sprejema in se ne druží pod tem praporom v ubran vere in narodnosti, zoper vero je in narod slovenski in mu bo ime zdaj nemčur ali Nemec, Lah ali pa tudi — krščen Slovenec. Z vednim kramljanjem o »ljubezni« ne bomo ničesar dosegli. Prvo je glava, če ta boleha tujega duha, če tu ni čisto in jasno, recimo, katoliško, slovensko, potem ne veljajo Levstikove besede: »Sodnik naj bo srce« — piškavega oreha.

Izpred Vojnika. (V naši soseski) stoji sedaj lepo poslopje, hiralnica že drugo leto. Sezidano je za slovenski spodnji Štajar, ker deželni odbor štajarski neki enako skrbi za Slovence in Nemce, kakor se je pri otvoritvi blagovolil izreči Borlski gospod, deželni glavar grof Wurmbrand. Toda lepih besed smo že siti, djanj še pa lačni. Zakaj? Ker se ne dela tako, kakor govori. S hiralnico naj se mu tudi širi nemškutarstvo, in naj se ponemčuje? To gotovo ni namen štajarskega deželnega odbora, pa vendar pred hiralnico, če se peljaš po veliki cesti, je le nemški napis na črni »tabli«, ki Nemcem pové, kedaj smejo obiskati bolnike, Slovenec pa se pojdi poprej učiti — nemški! Je-li to pravica, ravnopravnost? Ali to vé deželni odbor? Ali je v svoji gorečnosti za nemštvo le to delo ondašnjega oskrbnika? Le-ta ti je pravi strijec, kakor izvemo iz »Tagespošte«. Mi pustimo vse, kakor on dela v Vojniku, za danes, ali tudi to pride na dan, povemo torej samo, kaj je govoril rečeni možicelj v Brežicah, da spoznajo vsi tega strijca. Da se razumemo! Napravili so namreč Celjski Nemci in nemškutarji izlet v Brežice, da malo potolažijo svoje brate Nemce in nemčurje. In zdaj si je že mislil g. oskrbnik Kick, tega strijca je to pravo ime, da brez njega »romanje« ne bo popolno. Hajdi tudi za njimi! In kakor je bojda navada, da so dobri loveci dobri govorniki in se vé, da tudi politiki, bodi na ves jezik rečeno, začne tudi g. Kick, slišavši druge govoriti, tako spešno z usti gibati, kakor bi za tri dni vkupe mōlil. In kaj je rekel? »Gospod Jožef Kick vzdigne kupico na to, da bi Nemci v Brežicah in na celem spodnjem Štajarskem ravno tako zmagali, kakor se je posrečilo Nemcem v Vojniku.« Tako piše »Tagespost« od 24. oktobra. Kdo še je kedaj slišal, da so v Vojniku Nemci, iznimši malo številce, ki so pa mirni, kar je le njim v čast! Nemčurjev — teh je pa oddati, če bi se kje kakšen kupec za-nje našel, da bi kupil to »Judeževo blago«. Nemce, večinoma ženske, lahko prešteješ na prste in še ti ni treba obeh rok. Vsi drugi, ki se za Nemce štejejo in zdaj v Vojniku zvonec nosijo, so pač vsi prav zarjaveli, kosmati nemčurji, izdajavci slovenskega naroda in pijavke v našem ljudstvu. In sučimo stvar, kakor nam je drago, tajiti vendar-le ne moremo, da tisti, ki so res v Vojniškem trgu rojeni in vzgojeni, so mirni, iznimši kakega »spufanca«, z njimi bi nikdar ne prišlo do prepira, da se niso od drugod semkaj privlekli prevržljivci. To je resnica, katera stoji in je nikdo ne izpodmakne, ako si nosú ne odgrizne. Se ve, da zdaj, kakor so bile zadnje volitve, se lahko prepriča slednji, da je Vojnik res postal za Celje zelnik, ki rodi najboljše in največje nemčurske glave. Našteval

jih ne bom, ker to bi bilo starim hlačam rebra šteti, ker res na nekateri ne najdeš ničesar, kar bi bilo kaj vredno. In glavar nemčurjem na tem zelniku ob Hudinji prè želi biti omenjeni oskrbnik. Toda ta je le »oberljant« in treba, da še »avancira« do »hauptmana«, inace ne more in ne sme biti še — glavač.

Iz Rogatca. Dokončali smo sicer najpotrebneje poljsko delo, tudi nehvaležnih goric borne pridelke smo brez vrešča in strela vže pospravili, a sedaj si začnemo zmišljevati, kaj neki bo po dolgih zimskih večerih početi. Ko bi imeli kaj koristnega, kratkočasnega berila, kako dobro knjigo, primeren časnik! Kako veselo nas pri tem zmišljevanju iznenadi vesela vest, da se v našem trgu snuje društvo, katero je pod imenom »Katoliško bralno in gospodarsko društvo« dne 9. oktobra vže imelo svojo prvo sejo in ob enem zborovanje. Vodstvo društva prevzeli so naslednji gg.: Jožef Tombah, predsednik; Ign. Mikuš, preds. namestnik; Ivan Strgar, tajnik; Iv. Rotner, blagajnik in Jernej Gobeč, knjižničar. Namen društva je zabava in poučevanje zlasti v gospodarskih strokah. V dosego tega namena je v društveni sobi večje število časopisov ter precej obširna knjižnica na razpolago. — Naša fara ima v svojem središču — trgu Rogaskem — že marsikatero društvo, kakor ste hvalevredni društvi ognjebambovcev in pevcev, tudi ona pošast, ki pod imenom »Schulverein« kuži sveži zrak slovenski po spodnjem Štajarskem, se je priklatlila vže na mejo Hrvatsko, a slovenskega društva do sedaj še nismo imeli. Lahko tedaj uganeš, s kolikim veseljem da smo pozdravili prvo slovensko društvo v osrčju »nemškega« Rogatca. Lepo število v duhu krščanskem pisanih knjig ter časopisov dajalo nam bo dovolj berila v dolgi zimi, zlasti pa upamo ob nedeljah in praznikih, ko na službo božjo čakamo, imeti svoje varno zavetje v društveni sobi in ne bo se nam treba več pomikati po trških ulicah v posmeh in spodtiko onemu prostomišljaku, kojemu je vsak pošten kristjan trn v peti in značajni narodnjak priseženi sovražnik, čeravno se mu ne studi do onih novičev, kojih največ ob nedeljah dobiva iz žuljeve roke slovenskega kmeta.

Rogačan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nemška levica je sedaj v hudih skripeh, kajti vlada je razpustila mestni zastop v Liberci, ker je kazal očitno, da mu je ljubše dnes, kakor jutre, če pride Avstrija v pruske roke. Liberčani pa so Nemci, pokaj se bi torej ne unela »nemška levica« za-nje? Ali če se potegne dr. Plener, vodja nemške levice, za brate v Liberci, potem kaže tudi on, da ne čuti preveč avstrijski, kako hoče pa potlej postati avstrijski minister? Iz druge strani pa govori nemška gospoda, da s prusaštvom v Liberci že le ni tako hudó in dela jim torej vlada silo, zato mora nemški rodoljub biti in če treba, se biti za-nje! V tej stvari voli človek, tudi »bistroumni« dr. Plener težko. — Tudi na Dunaji ni v mestnem zastopu vse v redu, kajti večina je v njem nemška, liberalna in zatira menda več, kakor je dobro, nasprotno stranko, toda tak je in ostane liberalizem: pod krinko svobode ima za druge le — verigo.

Češko. V Pragi so pri dopolnilnih volitvah v mestni zastop Mladočehi pridobili štiri zastopnike, vendar še je večina v njem staročeska. Se ve, da je to jako neljubo Mladočehom, kajti oni so liberalci in ne želé druga, kakor priti do vse oblasti, drugo pa se poda že samo. — V Pragi se vrši te dni shod vseh čeških strank, da se napravi, če mogoče, sprava; ali za to ni veliko upanja.

Štajarsko. Da-si je Gradec neki najbolj nemško mesto, vendar pa Schönerer ondi ne more spraviti shoda nemških nacionancev, kakor si prizadeva on in njegova stranka že dalje časa. Možje pač vedó, da za-nj ni nobene potrebe. — Mestni zastop je priredil veliko pokopališče zunaj mesta, toda sedaj nima — mrličev, kajti stara pokopališča še imajo dovolje prostora in pot na občinsko pokopališče je dolga in draga!

Koroško. V Celovci se snide brž vendar-le nemški shod in bode na njem pač tožba čez tožbo, kako se poriva nemščina s podedovanih tal in boža slovenščina. Škoda, da mi o tem ne znamo ničesar! — Rodoljubi v Celovci so sklenili, da dajo prvo krono, nov denar, brž, ko jo dobijo v roke, družbi sv. Cirila in Metoda!

Kranjsko. Novi vodja deželne vlade, baron Hein, trdi, da ne stoji na strani nemških liberalcev, ampak da je in ostane za vse stranke enak — mož vlade. Dobro, če bode tako, a v Mariboru brž ni bilo tako! — »Slovenec« prinaša sedaj v vsakem listu udanostne izjave od raznih občin do prevzv. knezoškofa, saj pa tudi ni drugače mogoče; kako hoče katol. ljudstvo postaviti se v vrsto taci, ki svoje mnenje stavijo višje, kakor mnenje svojega škofa!

Primorsko. Sedaj se bliža vprašanje o slov. ljudski šoli v Gorici h koncu, kajti dež. šolski svet je odločno se postavil na stran pravice t. j. slov. starišev, ki tirjajo od mesta ljudske šole za svoje otroke, saj plačajo v mestno kaso svoje davke vsako leto in nič manj, kakor laški mestjani, katerim se stavi šola za šolo, če je tudi ni potreba.

Tržaško. V šolo v Rojanu hodi 411 otrok, 401 je slovenskih, laških pa je 10 in vendar se je naštelo leta 1890 ondi 4370 Lahov in samo 1172 Slovencev. Ali so Lahi tedaj blizo vsi brez otrok? — V Barkovljah imajo legar skorej pri vsaki hiši, ali mestni svet v Trstu ne skrbi nič, da se jim pripravi bolja voda.

Istersko. Po Istri se klati več agentov, ki trdijo, da sta hrv. poslanca dr. Laginja in Spinčič kriva, da se vpelje toliko vino v naše kraje in s tem zatéra vinoreja v Istri. Se ve, da se te reči razglasujejo iz namena gg. poslancema izpodbiti tla, pa menimo, da jim ne bode mogoče.

Hrvaško. Zagreb še sedaj nima nadškofa; uzrok tiči pri madjarski vladi, ki tišči za nadškofa necega kanonika v Zagrebu, ali sv. oče ga ne morejo imenovati, ker nima za škofa potrebnih lastnostij. Čemu madjarska vlada dela to? Naj obdrži še nadalje hrv. ljudstvo v svoji oblasti!

Ogersko. Zmerom se še drži govorica, da ministerstvo grofa Szápáry razpade, zatem pa pride nažaj Koloman Tisza. To bi bila slaba zamena: za katoliškim grofom kalvinski papež! — Na Ogerskem naj se osnuje v vsaki vasi madjarski »otroški vrtec« in va-nj morajo vsi otroci hoditi brž, ko so dopolnili tretje leto. S tem misli vlada, da se pridobijo ti otroci za madjarščino.

Vunanje države.

Rim. Veliko se piše in ugiblje, koga izmed avstrijskih škofov izvolijo sv. oče Leon XIII. za kardinala rimske cerkve. Madjarski listi znajo, da se povzdigne razven ostrogonskega nadškofa Vászáryja še dvoje drugih škofov, se ve, da madjarskih do časti kardinala.

Italijansko. Ministrom gre pri novih volitvah za glavo, zato so sedaj vsi po konci, imajo sedaj v tem, sedaj v drugem mestu shode volilcev; vsi pa trdijo, da stroškov za vojaštvo ni moči znižati. Brez zaveznikov ne more se država vzdržati, zaveza pa ne brez orožja. To je sicer resnica! — Na otoku Siciliji še vlada ro-

parstvo slej ko prej, in še celo delavcev na polji ne pustijo na miru.

Francosko. Delavci v Carmauxu so se udali ter že gredo vsako jutro doli v rudnike na delo, pričakujejo pa, da se ne odpusti nobeden zavoljo strike, vendar pa je bolj verjetno, da jih pojde več drugam, iskat si dela, ker niso ondi zadovoljni.

Angleško. Najvišji župan v Londonu je postal katolik, jako odločen mož in je zato judom na potu. Vsled tega že napenjajo vse sile zoper njega ter pričakujejo, da ga kraljica odstavi. To pa ni verjetno.

Nemško. Zoper načrt nove vojaške postave se vzdiguje sedaj več držav, ki so v vojaških rečeh pod nemškim cesarjem: preveč denarja in preveč ljudij jim požré nova postava in sodi se, da odmakne vlada svoj načrt, ali vsaj odloži posvetovanje o njem do časa, ko bodo te države »pri boljši volji«. — V Wittenbergu, v mestu Luthrovem, so te dni postavili veliko cerkev in sta k slovesnosti prišla tudi cesar in cesarica.

Rusko. Minister za pravosodje predlaga novo postavo zoper dvoboje, ali »gosposke poboje« ter zapade vsak, ki se spusti v tak dvoboj, kazni od 6 mesecev do 5 let težke ječe. Dobro bode, če se vpelje še po drugih državah enaka postava!

Bolgarsko. Ta državica stopa vrlo naprej na poti prosvete, kajti dolgove dela, kakor starejše države in plača jih menda tudi tako, na nikoljevo.

Srbsko. Vlada je zaprla župana v Belem gradu, ker je dal samovoljno zapreti nekega mestjana na 73 dni ter ga je pošiljal v tem času na delo, v obč. kamnoseke. Županu je Marinković ime, težko, da se še iz zapore povrne več na županji stol, iz zapore so ga že izpustili.

Tursko. Sultan ni ustregel ruski vladi s svojim odgovorom na njeno pismo, posebno pa je s tem žalil rusko vlado, ker je cele tri mesece odlagal, predno je odgovoril. Sultan je že vedel, zakaj je odlagal odgovor od dneva do dneva: za nevoljo še je zmerom časa!

Grško. Vlada je odpoklicala svojega zastopnika v Bukreštu, dokler ji rumunska vlada ne izroči premoženja iz zupuščine Zappa. Sicer pa je tega premoženja na rumunskih tléh samo 5 do 6 milijonov, drugo pa je ali v Bolgariji ali v Turčiji. Ni dvoma, da se boste tudi ti dve vladi pogodili brez »krvi in svinčenk«.

Afrika. Francoski general Dod je neki dahomejske čete v zadnjem tednu na treh krajih pobil do dobra, izvedenci v vojaških stvaréh in francoski napihnenosti pravijo, da brž niso bile te zmage znamenite.

Amerika. Za razstavo v Chicagu se stavi hiša iz same soli ter stane, ako se dovrši, najmanj poldrugi milijon frankov. To bode torej slana hiša! — Zavoljo kolere ne smejo izseljenci, ki pridejo iz Evrope, stopiti v Novem Yorku na suho. S tem je tako rekoč za nekaj časa proč z izseljevanjem.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Vračajoč se iz Jerihe, obiskal sem mestece Betanijo, tu je grob Lazarov in hiša skrbne Marte, kjer si je Jezus večkrat odpočival in si dal malo postreči. Dne 17. aprila obiskal sem kraj sv. Janez, v puščavi, rojstni kraj sv. Janeza Krstnika.

Sedaj pa še naj malo povem, kako sem preživel

XVI. Veliki teden na Jutrovem.

V Jeruzalemu se o tem času tare romarjev pobožnih pa tudi radovednih; Španjcev je 54, Amerikancev 101 (med njimi dva škofa), iz Nemčije 20. Neštete pa so romarske množice iz bližnjih dežel. Žalostno vpliva posebno na Avstrijanca, da je iz našega cesarstva tako malo romarjev, ko je vendar v avstrijski romarski hiši za-nje najlepše preskrbljeno, ko sled za sledom skoraj nahajamo spomine radodarne roke našega cesarja, ko so ravno Avstrijci posebno povsod s spoštovanjem vsprejeti.

Pojedini obredi (katoliški, grški, armenski, koptiški) imajo določene ure za svoje ceremonije, ki se vršijo pri zaprtih vratih cerkve Božjega groba. Katoliške ceremonije so iste, kakor se vršijo v vsaki škofovski cerkvi, ne bodem jih torej natančneje popisoval. Le nekatere reči »velikih dni« hočem omeniti.

Veliki četrtek. Posebno slovesno je bilo danes skupno obhajilo duhovnikov iz vseh delov sveta (nad 100) ter priprostega ljudstva (nad 300). Videl si tu imenitne gospode, med njimi generala-konzula francoskega, videl si pa tudi sredi te gospode priproste beduine, v revnih halirah, beduine, katerih bi se, ko bi jih zunaj u puščavi srečal, po pravici zbal. A vera je napravila iz brezvestnega roparja v puščavi pohlevno in pobožno ovčico.

Popoldan (času primerno) obiskal sem na gori Si-onski ono obednico, kjer je Jezus s svojimi učenci obhajal zadnjo večerjo. Čudi in razjokaj se, krščanska duša! Tu je kraj, kjer se je obhajala prvokrat nekrvava daritva sv. maše; obhajal jo je Jezus Kristus sam. Sv. Frančišek Serafinski je tu še maševal, sezidal je tudi samostan. Dandanes je takraj deloma konjski klev, deloma ležišče za turške beraške romarje! Visok bakšiš (dar) je potreben, da ti dopustijo vstopiti; a če bi se hotel odkriti, križati, moliti in bi navzoči fanatični derviši to opazili, bi te takoj izgnali! Mili Bože, žalostno!

Veliki petek. Svete tihote velikega tedna tu pač malo občutim. Petek je namreč turški praznik, zraven tega je še ravno ta petek osmina in sklep romanja k »nebi Musa« (k »preroku Mojzesu«), konec »norega tedna«, vojaška godba, turška muzika, vojaki ter tuleči Turki polnijo ulice svetega mesta. Konec naših slovesnosti tega dneva bila je slovesna procesija (processione solenne) ob 7. uri zvečer. Očetje frančiškani, ki so zvesti varuhi svetih krajev, imajo namreč navado, da obiščejo vsaki dan, psalme in svete pesmi prepevajoč, svetišča velikanske te cerkve. Danes pa je ta procesija posebno slovesna, ker se ji vplete sedem pridig v raznih jezikih. Začeli smo v »kapeli sv. Rešnjega Telesa« z italijansko pridigo (ital. razumejo vsi v Jeruzalemu, ki so v šolo hodili).

Grško se je pridigalo pred »ječo Janeza K.«, angleško pred »kapelo razdelitve svetih oblačil.« Ta pridiga — imel jo je nadškof iz New-Yorka (v Ameriki) — dozdevala se mi je pač najsijajniša. Nikdar še nisem opazoval pri kateremkoli pridigarju toliko svetega navdušenja, kakor tu. Potem je šlo po kakih 50 kamenenih stopnjicah navzgor na »goro« Kalvarijo, ki je sicer z ostalimi svetišči pod eno streho. Na Kalvariji pridigalo se je: nemški na mestu, kjer so Jezusa na zemlji ležeči križ pribijali (XI. postaja, katoliški altar), potem francoski na kraju, deset stopinj odtod na zahod, kjer je stal sveti križ (XII. postaja, altar ruskih razkolnikov). Tukaj gledal sem tudi ganljiv prizor. Slovesno stopila sta dva frančiškana k sv. križu, z belimi prti objela »mrtvo telo«, potem je eden po lestvici višje stopil in žrebelj za žrebljem po malem izvzel ter so ga nesli po prej omenjenih stopnicah navzdolj na »kamen maziljenja«, kjer se je vršila tudi simbolična ceremonija maziljenja.

Omenjeni »kamen maziljenja« opaziš koj, če vstopiš skozi velika vrata cerkve, nad njimi gori neprenehoma (mislim, da) 12 svetilnic. Kamen je kake tri metre dolg, poldrugi meter širok. Opazoval sem ruske romarje, kako razprostirajo čez njega bele prte, da si na tanko po njem »mero vzamejo«, potem pa te prte nesejo domu in nje hranijo za-sé kot mrtvaške prte. Tu tedaj bila je arabska pridiga. Pridigar bil je frančiškan, sicer pa domačin, sin beduina. »Govoril je z mogočnim glasom in imei dolgo črno brado!« — te besede zapopadejo v sebi največjo hvalo, katero zamore priprosti Arabec izreči o svojem duhovniku, katerega ima rad, kakor bi pri nas rekli: »Bil je dober in pobožen duhovnik!« Konec procesije bil je ob 11. uri po noči s španjsko pridigo pred Božjim grobom. (Dalje prih.)

Smešnica. Nova ura. Martinek, ki je dobil novo uro, vpraša očeta: »Oče, ali moja ura prav ide?« — »Seveda«, reko oče. — Martinek: »Potem pa ura v zvoniku ne gre prav, ker drugače kaže, kakor moja«.

Razne stvari.

Za cerkvo) pri Sv. Jakobu v Dolu so mil. knezoškof darovali 100 gld. Ondi bode treba nove cerkve, ker je dosedanja premajhna in sploh ne ugaja sedanjim potrebam.

(K tretji in za l. 1892 poslednji odborovi seji) družbe duhovnikov za bodoči vtorek, dne 8. novembra, ob 11. uri predpoldne v kn. šk. pisarni čč. gg. odbornike vljudno vabi
Predsednik.

(Odlikovanje.) Gosp. Franc Windisch, nadučitelj v Slov. Bistrici, je dobil od svetlega cesarja zlati križec za zasluge.

(Okr. zastop.) Pri volitvah v okr. zastop v Šoštanji so sijajno zmagali slov. možje iz veleposestva gg.: Vinko Ježovnik, Ivan Krajnc, Jakob Krušic, Fr. Rojko, Franc Skubic, G. Skaza in Ivan Vošnjak. — Tudi v Slov. Bistrici je bila zmaga na strani slov. mož, nemških (!) je v novem zastopu samo 13, 17 pa je naših mož. To število 13!

(C. kr. namestnija) v Gradci je dovolila pobirati milodarov za cerkev Matere Milosti v Graškem predmestju v Mariboru po vsej štajarski deželi, toda le za pol leta.

(Zgodbe sv. pisma) za nižje razrede ljudskih šol. S 47 podobami. Nemški spisal dr. Fr. Knecht, poslovenil Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru. Ta šolska izdaja zgodb sv. pisma v slovenskem jeziku je izšla že v tretjem natisu v Freiburgu v Herderjevem založništvu. Cena lični knjižici je 26 kr. Posebno odlikujejo to izdajo zgodb lepe slike.

(Poštne golice.) Nemško-slovenske golice ali tiskovine se dobijo pri vsaki c. kr. pošti, ako jih človek zahteva, samo pri c. kr. poštarji na Pesnici se ne dajo dobiti. Le-ta gospod izpremeni rad pri pošiljativah slov. naslove v nemške na vsprejemnicah in napiše slov. lastna imena samovoljno v nemškem pravopisu. Kdo mu daje za to pravico!

(Slovenski koledar) za leto 1893 je ravnokar izšel v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Za boljo priročnost tiskan je v 8° obliki in stane samo 16 kr. s pošto vred pa 18 kr.

(Nova posojilnica.) V Šmarji pri Jelšah se je ustanovila hranilnica in posojilnica, zadruga z neomejeno zavezo ter je že tudi vpisana pri c. kr. okrožni sodnji v Celji. Delovati pa začne brž, ko bodo potrebne priprave gotove.

(Mili dar.) Č. g. Filip Vihar, župnik pri Sv. Martinu, so za Framske altarje darovali 5 gld. Bog plačaj! Altarni odbor.

(Hren.) Ker se hren zavoljo kolere ne sme privazati iz nemške države, zato je poskočila na Dunaji domačemu cena od 4 gld. na 25 gld. Ko bi bile ondi kmetice vedele za to, bile bi pač mesto zelja ali čebula sadile hrena!

(Sejem.) Zadnjo soboto je bilo sila veliko blaga na trgu v Mariboru: Krompirja, zelja in čebula je bilo 235 voz, 25 voz kostanja, 61 voz svinjskega mesa in špeha od 167 svinj, 50 voz žita s 762 žaklji. Na svinjskem tržišču 140 voz in več, kakor 1000 svinj na prodajo. Kupčija je bila živahna, vendar pa cena ne visoka.

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru je daroval gosp. Fel. Ferk, zdravnik v Mariboru, 10 gold. in prosi odbor te družbe še več milih darov, kajti potreba je za slov. dijake velika.

(Trgatev.) Pri Sv. Jakobu v slov. gor. so imeli letos sila slabo trgatev. Kar jih je škropilo, ti so še nekaj brali, drugi pa celo nič. V pomladi so dobili od dež. odbora ameriških trt, ali bile so neki tako slabe, da jih je izmed 100 rastla kacih deset in vendar so jih plačali — drago.

(Denar.) V Gradci so zaprli Martina Paholeta, 26 let starega kovača iz Sladke gore, ker je ponarejal srebrne goldinarje.

(Govorica.) Grof Enzenberg, c. kr. dvorni svetovalec in načelnik urada pri ministerstvu za uk bogočastje, pojde neki v pokoj, na njegovo mesto pride pa mož, ki ga priporoča nemška levica. Vlada se po takem hitro obrača na levo.

(Kolera.) Zdravniki so v Gradci izpoznali, da je Fr. Bezjak, kočar v Zabovcih nižje Ptuja, dne 21. oktobra umrl za kolero in je torej mogoče, da tudi ostali dve osebi.

(Ženstvo.) Nedavno smo poročali, koliko živi več žensk, kakor moških na svetu. Da izpopolnimo to poročilo, povemo dnes, da se v naši državi omoži izmed 1000 nemških deklet do 415, českih 530, slovenskih 419, laških pa 430. V tem oziru je torej najbolje za česka dekleta.

(Posojilnica) v Vitanji je imela v prvih treh četrtletjih prometa 99.982 gld. in 44 kr. in sicer dohodkov za 49.991 gld. in 22 kr., stroškov pa za 47.857 gld. in 7 kr.

(Ubežnik.) Uni teden je deželni brambovec Štefa Verne, doma iz Dežna pri Makolah, ubežal iz vojašnice v Mariboru. V logu blizu domacije ga je žendar iz Poličan zasačil pri ognji, na katerem si je kostanje pekel. Ko nesrečni vojak zagleda c. kr. žendarja, vsklikne: živ vam ne pridem v pest ter si v hipu z britvo prereže vrat in v malih trenutkih je bil mrtev.

(Nesreča.) V Tomačevem na Kranjskem je 30 let stara žena Franca Blaž v petek jutro skočila v Savo, poprej pa je vrgla še svojih troje otrok v vodo, da so vsi utonili. Nesrečni ženi se je najbrž zmešalo v glavi, kajti s svojim možem je živela v najboljem miru in še tisto jutro je pripravila peko kruha za svojo rodbino.

(Za društvo duhovnikov) so meseca oktobra vplačali čč. gg.: Aškerc Ant. in Ulčnik Mart. po 11 gld., Stolec Mart. in Tamše Val. po 5 gld., Zupanič Jakob in Voh Jernej po 2 gld., Žekar Mart. (letn. plač. do l. 1895) 3 gld., Jodl Jan. 1 gld.

Loterijne številke.

Trst 29. oktobra 1892:	7, 48, 82, 61, 29
Linc	87, 55, 11, 76, 17

Razglas.

Posojilnica v Mariboru podeli za šolsko leto 1892/1893 iz ustanove rajnega gosp. Franca Rapoca, visokošolcem osem štipendij v znesku po 150 gld.

Pravico do teh štipendij imajo dijaki slovenske narodnosti, posebno iz Mariborskega in Šoštanjkega okraja in tudi taki, ki se po dovršenih naukih pripravljajo za strogekušnje v dosego doktorata.

Prošnje za štipendije, obložene s krstnimi listi, spričevali uboštva, spričevali o skušnjah in z indeksi vložiti naj se pri „Posojilnici v Mariboru“ do 15. novembra t. l. Prošniki morajo dokazati popolno znanje slovenskega jezika z zrelostnim spričevalom.

V prošnji naj se tudi omeni, vživa li že prosilec od drugod kako podporo in v katerem znesku.

V Mariboru dne 29. oktobra 1892.

Ravnateljstvo.

Priporočba.

Udano podpisani se priporoča častiti duhovščini za napravo vseh cerkvenih posod iz bron in srebra v vseh zlogih z zagotovilom dobrega dela in najnižje cene. Tudi popravlja ter prenovi vse stare reči, kar bode vse v ognju posrebrano in pozlačeno. Cene so za kadilnico z čolničkom vred 3 gold. 50 kr., oltarni svečniki od 2 gld. 50 kr. do 3 gld. od enega, svetilnice po velikosti od 4 gld. do 15 gld. deloma tudi pozlačene, kelh s pateno ves pozlačen od 15—18 gld., monštranca pozlačena in predelovanje 20—40 gold., strelovođe nove s platino 12 do 15 gld., stare za zlatiti od 3 do 4 gld.

Z odličnim spoštovanjem

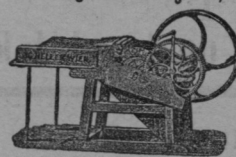
Henrik Zadnikar,
srebrar v Ljubljani.

1—3

Naznanilo.

V najem se daje veči **mlin** na dobri vodi, obstoječ iz treh parov, v občini Miha洛夫ski pri Svetinjah od 1. januarja 1893 v naprej pod ugodnimi pogoji. Več se poizvže pri lastniku gosp. Blažu Stiberc-u v Pušencih pri Ormožu. 1—2

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito, trierje, siamorenice, mline za sadje, stiskalnice za sadje in vino, za grozdje, takor vse druge stroje in pripomočke za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnoviji in najboljši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Illustrirani zapiski in posebno pisma v kravatni, nemški, italijanski in slovenski jeziku po zahtevanju brezplačno in franco. — Čas za postrežbo — garancija, ugodni pogoji.

Zopet znižane cene!

Lekarna v Ljubljani (Kranjsko)

zraven rotovža je stara čez 150 let.

Iz te lekarnje zraven rotovža g. pl. Trnkóczy-ja se vsa tukaj popisana domača zdravila, zmiraj sveža dobivajo. Zdravila se vsak dan na deželo s poštним povzetjem in hitro razpošiljajo.

Lekarn Trnkóczy-jeve firme je pet, in sicer: Na Dunaji Victor pl. Trnkóczy, V., Hundsturmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radetzkyplatz 17, in Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstädterstrasse 30; v Gradci (na Stajarskem) Vendelin pl. Trnkóczy; v Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy.

Adresa na to lekarno se glasi:

Na lekarno Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.

Kapljice za želodec

vulgo

Marijacejske kapljice

so izvrstno uspešno, kot želodec krepilno, žlezo ločilno, odvajalno, bolečine olajšalno in slast do jedi oživljajoče zdravilo.

Sklenica stane 20 kr., tucat 2 gold., 5 tucatov samo 8 gold.

Cvet zoper trganje, (Gichtgeist)

lajša in preganja bolečine. Steklenica stane 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr.

Planinski zeliščni sirup vulgo prsni sok, ali sok zoper kašelj za odraslene in otroke; razkroja sliz in lajša bolečine. Steklenica stane 56 kr., 1 tucat 5 gld.

Odvajalne ali čistilne kroglice ne sme bi se pogrešati v nobeni rodbini. So lahko odvajajoče, žlezo odganjajoče, zdravilo pri zabasanji, skaženem želodci, ter so na prodaj v škatuljah po 21 kr.; jeden zamotek s 6 škatuljami stane 1 gld. 5 kr.

Esenca za želodec, 1 steklenica 10 kr., 1 tucat 1 gold., 5 tucatov samo 4 gold. 50 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica 10 kr., 1 tucat 1 gld., 5 tucatov samo 4 gld.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa je najboljšo zdravilo za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih itd. Zamotek z rabilnim navodom velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 fl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križi itd. s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Vsa ta našeta zdravila se prava dobivajo

v lekarni Trnkóczyja v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

10—12

KATHREINER-jeva Kneipp-ova sladna kava

Nepresežen dostavek h kavi. Se povsod dobiva.

Le prava s to
varstveno
znamko. Pred
ponaredbami
se svaruje.

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 18-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri name-
ravajo složnost na gospodarstvenem polji.
Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju,
nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim
in občinskim predstojnikom zavarovanje zvo-
nov proti razlomu in poklini. — Zastopniki
se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

! Cerkevna glasba !

„Pet Tantum ergo in
petero Mažnih pesem“ za
mešan zbor zložil Ignaz Hladnik,
op. 17. Cena 40 kr., prodaja
Fr. Norbert Gregl v Nazaretu in
J. Kraje v Novem mestu.

To delo je zloženo v slogu skla-
dateljevih Marijinih in obhajilnih
pesem, zato bo vse cerkvenim
zborom jako priljubeno. 3-3

Zahvala.

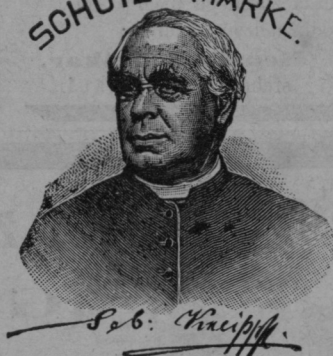
Podpisani posestniki iz Bistrice na
Kranjskem smo letos dne 14. septembra prišli
po groznem požaru ob vse naše premoženje,
toda slavna zavarovalnica Franco-Hongrois
je tako točno in hitro vcenila našo škodo,
da smo prejeli v pravem času in točno od-
škodnino od nje; zato ji izrečemo na tem
mestu svojo prirčno zahvalo.

Posebno moram še jaz, Janez Kraj-
šek, slavno zavarovalnico Franco-Hongrois
zahvaliti za velikodušno bogato pripomoč,
ker nisem plačal od dne 24. junija t. l. več
zavarovalnine in torej nisem imel več pravice
do odškodnine, vendar pa se me je zavaro-
valnica usmilila ter me obdelila z velikodušno
podporo: zato ji bodi prirčna zahvala!

Bistrica pri Mokronogu v oktobru 1892.

Jože Avsec, France Zupančič,
Janez Krajšek, Franc Gregorčič,
Ignacij Črešnjegar.
Ferd. Požar, agent in priča.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati dobre edino prave
— ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v rudečih štirivoglatih zavitkih
bratov Ölz z varnostnimi markami: podoba
in ponveo.

Ako se jej primeša nekoliko

23-30

Ölz-ove kave,

katera je najboljši in najizdatnejši dostavek
h kavi, dobivaš po ceni redilno kavo, katera
presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščenca tovarna
za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

SVARILO.

Dozvolujemo se, p. n. občinstvo uljudno opozarjati, da se naša

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava nikdar odprta,

temveč le v belih originalnih zavitkih z modrim tiskom
à 1/2 kg. 200 gr. in 100 gr. z našim podpisom in var-
stveno znamko prodaja.

Posebno se naj pazi na našo varstveno
znamko ker p. n. občinstvo z vsemi mogočnimi
ponaredbami sleparijo. Papir, tisk in tekst popol-
noma ponaredé, le podobe č. g. župnika in na-
šega podpisu ponaredbe nima. Nikdo naj ne
sodi Kathr. sladne kave, če ni dobil pristne z
varstveno znamko. 4-9

Kathr. tovarna za sladno kavo
Berolin. Dunaj, Monakovo.

Kathreiner-jevo Kneipp-ovo sladno kavo,

ki je najboljši izmed vseh pridevkov h kavi,
pošilja preprodajalcem po originalni tovarniški ceni

Ivan Luckmann v Ljubljani.

4-9

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-jevo
Kneipp-ovo sladno
kavo kot pridevkom.
Se povsod dobiva.
Pred ponaredbami
se svaruje. 4-9